

Temeljem članka 3a. stavak 2. Zakona o osnovnom školstvu („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 12/19-prečišćeni tekst, 18/21, 11/22, 14/22, 7/23, 7/24) i članka 4a. stavak 2. Zakona o srednjem školstvu („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 12/19-prečišćeni tekst, 18/21, 11/22, 7/24), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske d o n o s i

Pravilnik o postupanju škole u slučaju nasilja

Članak 1. (Predmet Pravilnika)

- (1) Pravilnikom o postupanju škole u slučaju nasilja (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se prevencija mogućih situacija povećanog rizika, postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece i mladih (u daljnjem tekstu: učenici), kao i svih uposlenika osnovne i srednje škole (u daljnjem tekstu: škola) koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.
- (2) Pravilnikom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, učitelja/nastavnika, drugih uposlenika škole i roditelja/skrbnika učenika.
- (3) O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satu razrednog odjela te roditelje/skrbnike na prvom roditeljskom sastanku na početku svake školske godine.
- (4) Koordinator za primjenu Pravilnika u školi su ravnatelj škole i pedagog/socijalni pedagog škole.

Članak 2. (Sadržaj Pravilnika)

Pravilnik sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja prema učenicima i između učenika
2. obilježja sukoba vršnjaka
3. oblike i načine suradnje nadležnih tijela u slučaju nasilja u školi
4. uloge i odgovornosti uposlenika škole i učenika u situacijama nasilja
5. postupanje škole u slučaju nasilja među učenicima
6. postupanje škole u slučaju običnog sukoba vršnjaka
7. postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji
8. postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima u školi od strane odrasle osobe (učitelja/nastavnika, roditelja/skrbnika, drugih uposlenika škole, nepoznatih osoba)
9. postupanje škole u slučaju nasilja prema uposlenicima škole od strane učenika
10. postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe prema odrasloj osobi u školi
11. obveze škole u svrhu prevencije nasilja u školi
12. obrasce za evidenciju o sukobima i nasilju u školi.

Članak 3. (Općeprihvaćena definicija nasilja prema i između učenika)

- (1) Nasilje prema učenicima (bullying) podrazumijeva odnose i ponašanja pojedinaca ili institucija kojima se ugrožava ili sprječava normalan psihički ili fizički razvoj, integritet osobe ili se sprječava zadovoljenje dječjih potreba.
- (2) Nasiljem između učenika smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema učenicima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem nanošenja ozljede, boli, preuzimanja kontrole i uspostavljanja moći nad pojedincem/ima, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom

trajanju i koje uključuje opetovano ponavljanje istog ponašanja i odražava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili skupina protiv pojedinca).

(3) Nasiljem između učenika smatra se osobito:

1. namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku (udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje) bez obzira je li kod napadnutog učenika nastupila tjelesna povreda
2. psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog ili više učenika, a negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije učenika od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje učenikovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje učenika u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od učenika i mlade osobe kojima se drugom učeniku namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota
3. seksualno nasilje koje podrazumijeva svaki vid verbalnog, gestovnog ili tjelesnog kontakta sa seksualnim sadržajem, s ciljem uznemiravanja i namjernog nanošenja fizičke ili društvene boli i sramote učeniku, a predstavlja najgoru vrstu demonstracije moći
4. nasilje putem zlouporabe informacijskih tehnologija koje se odnosi na vrijeđanje, uznemiravanje, slanje prijetećih i uvredljivih poruka, lažno predstavljanje, poticanje na mržnju i nasilje, snimanje, fotografiranje i nedopušteno objavljivanje sadržaja na društvenim mrežama.

(4) Nasilje karakterizira šest elemenata:

1. namjera nanošenja ozljede, boli ili štete
2. intenzitet i trajanje (ponavljanje nasilnog ponašanja)
3. moć nasilnika (nesrazmjer moći s obzirom na dob, snagu, brojčanu nadmoć)
4. ranjivost i nemoć žrtve
5. manjak podrške
6. posljedice.

Članak 5. (Sukob vršnjaka)

(1) Nužno je razlikovati nasilje između učenika od običnog sukoba vršnjaka.

(2) Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilje, radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način, ne postupaju jedan prema drugome s namjerom nanošenja boli, ozljeđivanja ili nanošenja štete, nema nesrazmjera moći te nema težih posljedica za učenike u sukobu
2. učenici ne inzistiraju da mora biti „po njihovom“ pod svaku cijenu, učenici mogu dati razloge zašto su u sukobu, ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog, slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe te mogu promijeniti temu i prevazići situaciju u kojoj je došlo do sukoba.

Članak 6. (Oblici i načini suradnje nadležnih tijela u slučaju nasilja u školi)

(1) U slučajevima nasilja u školi, pored nadležnog tijela odgoja i obrazovanja, postupaju i tijela socijalne i zdravstvene zaštite, policija, pravosuđe i organizacije civilnog društva, svatko u okviru svoje nadležnosti.

- (2) Provođenje aktivnosti za sprječavanje nasilja u školi pretpostavlja unaprjeđenje suradnje nadležnih tijela i drugih sudionika koji sudjeluju u preventivnim i savjetodavnim aktivnostima među učenicima.
- (3) Načela međuresorne suradnje su:
 1. postojanje pravne osnove intervencije za svako postupanje
 2. pravovremenost intervencije
 3. koordiniranje i integriranje usluga
 4. sustavni pristup
 5. međusobna informiranost, jednostavna i brza razmjena informacija
 6. međustručnjačko i međuresorno uvažavanje i povjerenje
 7. evaluacija učinaka i prepoznavanje dobre prakse.
- (4) Oblici suradnje nadležnih tijela i drugih sudionika odnose se na:
 1. žurna postupanja u slučaju nasilja u školi
 2. održavanje sastanaka Tima za prevenciju i borbu protiv nasilja i drugih ugroza u obrazovanju u Županiji Posavskoj
 3. unaprjeđivanje načina suradnje i razmjene značajnih podataka za zaštitu dobrobiti učenika
 4. međusobna razmjena odgovarajućih informacija i postupanja u slučaju sumnje ili saznanja o nasilju među učenicima radi potpunog uvida u poduzete aktivnosti s ciljem sveobuhvatne zaštite
 5. izvještavanje ustanove i prijavitelja sumnje/saznanja o nasilju među učenicima o postupanju po obavijesti i poduzetim mjerama.

Članak 7.

(Uloge i odgovornosti učenika i uposlenika škole u situacijama nasilja u školi)

- (1) U slučaju nasilja među učenicima u školi svi uposlenici škole dužni su:
 1. odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika
 2. pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
 3. obavijestiti o događaju razrednika, pedagoga/socijalnog pedagoga/socijalnog radnika (u daljnjem tekstu: stručni suradnik) i ravnatelja škole.
- (2) Posebne dužnosti u sprečavanju i rješavanju situacija nasilja proizlaze iz prava i obveza koje određuje opis poslova određenog radnog mjesta:
 1. Ravnatelj škole zadužen je za upoznavanje s odredbama Pravilnika i Kućnog reda škole, usklađivanje postojećih akata škole, obavezno sudjelovanje u proceduri kada je u pitanju nasilje među učenicima te nad učenicima od strane uposlenika škole ili osoba izvan škole, obavještavanje nadležnih službi uključujući nadležni centar za socijalni rad (u daljnjem tekstu: nadležni Centar), a ukoliko je potrebno i policiju i pravosuđe, zatim upućivanje na Povjerenstvo za ocjenjivanje sposobnosti i razvrstavanje djece ometene u psihičkom razvoju u prvom stupnju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) te praćenje i vrjednovanje mjera poduzetih za zaštitu učenika. Ukoliko ravnatelj ne prijavi uočeno nasilje u školi, osoba koja je uočila nasilje dužna je isto i prijaviti nadležnim službama.
 2. Stručni suradnik škole – zadužen je za upoznavanja učenika i roditelja/skrbnika s Kućnim redom škole i Pravilnikom s ciljem zaštite učenika od nasilja i zlostavljanja, izradu, koordinaciju i realizaciju programa prevencije nasilja u školi, izradu stručnog mišljenja u svrhu upućivanja učenika na procjenu Povjerenstva, pružanje pomoći i podrške učenicima, roditeljima/skrbnicima i učiteljima/nastavnicima, sudionicima i svjedocima nasilja, obavljanje konzultacija, predlaganje zaštitnih mjera, praćenje učinaka provedenih mjera, suradnju s drugim ustanovama i redovno vođenje evidencije o nasilju u školi.
 3. Dežurni učitelj/nastavnik je zadužen za osobno upoznavanje s odredbama Kućnog reda škole i Pravilnika, obavljanje dežurstva savjesno i sukladno rasporedu, uočavanje

slučajeva nasilnog ponašanja i trenutno djelovanje te obavještavanje razrednika i stručnog suradnika.

4. Razrednik je zadužen za osobno upoznavanje i upoznavanje učenika s odredbama Kućnog reda škole i Pravilnika, uočavanje slučajeva nasilnog ponašanja i trenutno djelovanje, razgovor sa sudionicima nasilnog ponašanja i prikupljanje informacija o nasilnom događaju, informiranje roditelja/skrbnika i razgovor s njima, praćenje učinaka poduzetih mjera, evidentiranje slučajeva nasilja i vođenje dokumentacije o tome, suradnju sa stručnom službom škole.
5. Svi uposlenici škole zaduženi su za osobno upoznavanje s odredbama Kućnog reda škole i Pravilnika, uočavanje slučajeva nasilnog ponašanja i trenutno djelovanje, informiranje razrednika i stručnog suradnika škole o problematičnim ponašanjima učenika.
6. Učenici moraju biti upoznati s odredbama Kućnog reda škole i Pravilnika, uočavati slučajeve nasilnog ponašanja, slučajeve nasilnog ponašanja prijaviti razredniku, dežurnom nastavniku, stručnom suradniku ili ravnatelju škole, sudjelovati u mjerama prevencije i zaštite.

Članak 8.

(Postupanje škole u slučaju nasilja između učenika)

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju između učenika ravnatelj škole i pedagog/socijalni pedagog zadužen za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja dužni su:

1. odmah poduzeti mjere kako bi se zaustavilo aktualno nasilno postupanje prema učeniku/učenicima, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih uposlenika škole ili po potrebi pozvati policiju
2. ukoliko je učenik ozlijeđen u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su liječnička intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju učenika, osigurati pratnju učeniku od strane predstavnika škole liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak učenikovih roditelja/skrbnika
3. odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje/skrbnike učenika te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje su do tada poznate i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
4. po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s učenikom koji je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće, razgovori s učenikom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih suradnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući učenikovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
5. roditelje/skrbnike učenika koji je žrtva vršnjačkog nasilja obavijestiti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći učeniku u odgojno – obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja učenika te ublažavanja traumatskog doživljaja
6. obaviti razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju saznanja o počinjenom nasilnom ponašanju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
7. ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod drugih učenika koji su svjedočili nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći učenicima svjedocima nasilja

8. što žurnije obaviti razgovor s učenicom koji je počinio nasilje, ukazati mu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu ponašanja, tijekom razgovora posebno obratiti pozornost na to iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale na to da je i sam žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti nadležni Centar, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kaznene radnje izvijestiti policiju i pravosuđe, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ozračja u školi
9. pozvati roditelje/skrbnike učenika koji je počinio nasilje i upoznati ih s događajem, savjetovati ih kako utjecati na promjene takvog ponašanja učenika te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje, izvijestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom Centru i drugim nadležnim tijelima i službama
10. sačiniti službenu zabilješku o poduzetim aktivnostima, razgovorima i svojim opažanjima te popuniti: Obrazac 1. Evidenciju o vršnjačkim sukobima i nasilju u školi i Obrazac 2. Prijavu nasilja u školi, koji su sastavni dio Pravilnika, a koji se dostavljaju drugim nadležnim tijelima i službama
11. tražiti od učenika i drugih sudionika nasilja popunjavanje Obrasca 3. Opis događaja, koji je sastavni dio Pravilnika
12. o događaju izvijestiti Učiteljsko/Nastavničko vijeće škole.

Članak 9.

(Postupanje škole u slučaju običnog sukoba vršnjaka)

U slučaju običnog sukoba vršnjaka svaki uposlenik škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među učenicima
2. obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole
3. razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
4. dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti i jedan drugome nadoknade eventualnu štetu
5. tražiti od učenika da popune Obrazac 3. Obrazac Opis događaja
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima, razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje/skrbnike u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagošku i/ili psihološku pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima/skrbnicima
8. ako učenik učestalo krši pravila i ne poštuje dogovore, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere sukladno važećim aktima škole
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja/skrbnika, škola je dužna o svemu obavijestiti nadležni Centar, a po potrebi uputiti učenika na procjenu Povjerenstva.

Članak 10.

(Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji)

- (1) U slučaju da neki uposlenik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je učenik unutar obitelji izložen ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemaren, taj uposlenik je dužan odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole.
- (2) Ravnatelj i stručni suradnici škole su dužni:
 1. obaviti razgovor s učenicom i tijekom razgovora upoznati učenika s daljnjim postupcima

2. odmah pozvati učenikove roditelje/skrbnike na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje uposlenici škole posjeduju – ako je učenika zlostavljao jedan roditelj/skrbnik, upoznati s time drugog roditelja/skrbnika
3. upozoriti roditelje/skrbnike na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom Centru i policiji
4. ako su roditelji/skrbnici spremni na suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove
5. ako je dijete zlostavljano od oba roditelja/skrbnika ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome nadležni Centar
6. ako roditelji/skrbnici odbijaju suradnju potrebno je odmah o tome informirati nadležni Centar
7. ako je učeniku potrebna pomoć ili pregled liječnika, s učenikom liječniku idu roditelj/skrbnik (ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač), predstavnik škole ili predstavnik nadležnog Centra
8. tijekom razgovora s učenikom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje stručni suradnik koji je vodio razgovor s učenikom i razrednik ili druga povjerljiva osoba
9. surađivati s nadležnim Centrom i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti učenika.

Članak 11.

(Postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima u školi od strane odrasle osobe)

U slučaju kad postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (uposlenika škole, svojeg roditelja/skrbnika ili roditelja/skrbnika drugog učenika, odnosno nepoznate osobe) uposlenik škole je obavezan:

1. odmah prekinuti nasilno postupanje prema učeniku
2. ako ne uspije prekinuti nasilno ponašanje, pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog uposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku
3. ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, o događaju odmah obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
4. upozoriti osobu koja vrši nasilje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi prijavljivanja slučaja nadležnom Centru i policiji
5. o događaju obavijestiti nadležni Centar i policiju
6. stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem pružanja podrške učeniku i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom voditi službene zabilješke koje potpisuju stručni suradnik koji vodi razgovor s učenikom, ravnatelj i razrednik ili druga povjerljiva osoba
7. nakon što stručni suradnik obavi razgovor s učenikom, ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog/Nastavničkog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje/skrbnike djeteta i pozvati ih da učenika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika i roditelja/skrbnika u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole
8. u slučaju ako je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja da bi mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti liječniku na pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj/skrbnik, predstavnik škole ili predstavnik nadležnog Centra.

Članak 12.

(Postupanje škole u slučaju nasilja prema uposlenicima škole od strane učenika)

U slučaju da je uposlenik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika, treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole, koji će:

1. razgovarati s učenicom uz nazočnost razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
2. odmah obavijestiti roditelje/skrbnike učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
3. prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Učiteljsko/Nastavničko vijeće u skladu s važećim aktima škole
4. uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima/skrbnicima u ustanovi izvan škole
5. o događaju obavijestiti nadležni Centar, a po potrebi i policiju kao i uputiti učenika na procjenu Povjerenstva
6. ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, potrebno je prvo usmeno, a zatim i pisanom zabilješkom izvijestiti i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)
7. u slučaju da bilo kojem obliku nasilnog ponašanja u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni organizirati stručnu pomoć tim učenicima, dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom, koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama, o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

Članak 13.

(Postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe prema odrasloj osobi u školi)

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja/skrbnika, uposlenika škole, nepoznate osobe) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju/skrbniku ili uposleniku škole) te u slučaju da postoje informacije kako odrasla osoba u prostor škole unosi minsko-eksplozivna sredstva, oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine škole, uposlenik škole koji ima takve informacije ili je svjedok događaja dužan je:

1. pokušati odmah prekinuti nasilno ponašanje
2. upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost nasilnog ponašanja, tj. unošenja opasnih predmeta u školu i krug škole te zatražiti od nje napuštanje prostora škole
3. ako osoba ne prihvaća zahtjev, pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog uposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
4. o događaju pisanim putem obavijestiti policiju, nadležni Centar i Ministarstvo.

Članak 14.

(Obveze škole u svrhu prevencije nasilja u školi)

U svrhu prepoznavanja i prevencije svih oblika i prepoznavanja nasilja u školi, škole su dužne:

1. provoditi preventivne radionice i/ili savjetovanja za učenike te druge aktivnosti s ciljem stvaranja prijateljskog okruženja, razvoja međusobnog uvažavanja, poštivanja različitosti te primjene nenasilne komunikacije
2. upoznati sve uposlenike škole s odredbama propisa vezanih uz prava učenika i obveze prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima
3. redovno poučavati učenike o njihovim pravima i načinu postupanja u slučaju kršenja tih prava, a osobito u slučajevima nasilja
4. provoditi preventivnu strategiju utemeljenu na procjeni potreba konkretne odgojno-obrazovne ustanove koja je usmjerena učenicima, roditeljima/skrbnicima i učiteljima/nastavnicima

5. provoditi preventivne programe kojima se promiče zaštita prava sigurnosti i zdravlja učenika te programe usmjerene osvještavanju neprihvatljivosti nasilja, usvajanju vještina nenasilnog rješavanja sukoba te postupanju u slučaju pojave nasilja među učenicima
6. provoditi programe razvoja socijalizacijskih vještina učenika, posebno komunikacijskih vještina i nenasilnog rješavanja sukoba s naglaskom na mijenjanje stereotipnih uvjerenja i predrasuda koje pridonose nasilnom ponašanju kao prevencije pojave nasilja u odrasloj dobi
7. organizirati i sudjelovati u organiziranju te provođenju dodatne edukacije za sve uposlenike škole, učenike i roditelje/skrbnike s ciljem pravovremenog raspoznavanja i suzbijanja nasilja među djecom i mladima.

Članak 15.

(Primjena Pravilnika)

Pravilnik će biti primijenjen ukoliko se utvrdi postojanje bilo koje vrste nasilja: fizičkog, verbalnog, socijalnog, psihičkog (emocionalnog), seksualnog, nasilja putem zloupotrebe informacijskih tehnologija (cyberbullying) i zanemarivanja djeteta (tjelesnog, zdravstvenog i emocionalnog) i to u slučaju nasilja među učenicima, nasilja u obitelji, nasilja prema učenicima u školi od strane odrasle osobe (učitelja/nastavnika, roditelja/skrbnika, drugih uposlenika škole, nepoznatih osoba), zatim u slučaju nasilja prema uposlenicima od strane učenika te u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja/skrbnika, uposlenika škole, nepoznate osobe) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelja/skrbnika ili uposlenika škole).

Članak 16.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama Županije Posavske“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Ministarstvo prosvjete, znanosti,
kulture i sporta

Broj: 06-02-1489-3/24
Orašje, 15. siječnja 2024. godine

Ministrica

Ana Andrić, mag. iur.

EVIDENCIJA O VRŠNJAČKIM SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

• Datum _____

• Mjesto i vrijeme događaja

• Sudionici događaja

• Opis događaja

• Poduzete mjere

• Osoba koja prijavljuje događaj

Potpis: _____

Uputa za popunjavanje Obrasca 1. : Škola mora voditi posebnu evidenciju o sukobima i nasilju u školi. Obrazac popunjava stručni suradnik, ravnatelj ili učitelj/nastavnik koji je bio nazočan ili obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapisnik o događaju sastavni je dio izvješća škole o događaju.

PRIJAVA NASILJA U ŠKOLI

- Ime, prezime, datum rođenja i kontakt počinitelja:

- Ime, prezime i kontakt roditelja/skrbnika počinitelja:

- Ime, prezime, datum rođenja i kontakt žrtve/žrtava:

- Ime, prezime i kontakt roditelja/skrbnika žrtve/žrtava:

- Datum počinjenja nasilja: _____

- Opis događaja i ponašanja sudionika:

- Mjesto događaja: _____

- Dodatni podaci (npr. žrtva/počinitelj s teškoćama u razvoju i dr.):

Obavijest dostaviti (označiti primatelja):

1. pravosuđe _____
2. policija - nadležna PU _____
3. Nadležni centar za socijalni rad _____
4. odgojno –obrazovna ustanova - škola _____
5. zdravstvena ustanova _____
6. nadležno ministarstvo _____

Mjesto i datum: _____

Ime, prezime i potpis ovlaštene osobe:

Upute za popunjavanje Obrasca 2.

- (1) Obrazac Prijava nasilja u školi predstavlja informaciju službama/ustanovama/institucijama o događaju/događajima fizičkog, psihičkog, elektroničkog ili spolnog nasilnog ponašanja temeljem koje se poduzimaju mjere zaštite, pomoći i sprečavanja novih sukoba.
- (2) Postupanje po saznanjima iz zaprimljenog obrasca je žurno.
- (3) Obrazac se koristi u međuresornoj razmjeni informacija o nasilničkom događaju i razmjenjuju se između stručnjaka odgojno-obrazovnih ustanova, ustanova socijalne skrbi, zdravstvene ustanove i policije. Podaci sadržani u obrascu predstavljaju profesionalnu tajnu.
- (4) Obrazac popunjavaju stručne osobe službe/ustanove/institucije koja je utvrdila/saznala o događaju nasilnog ponašanja u školi.

OPIS DOGAĐAJA

- Datum _____

- Mjesto i vrijeme događaja

- Sudionici događaja

- Opis događaja

- Uzroci događaja

- Poduzete mjere i moje mišljenje o njima

- Moj prijedlog za rješavanje nastalog problema

Potpis sudionika:

Potpis stručnog suradnika:

Upute za popunjavanje Obrasca 3.

Obrazac ispunjavaju osobe koje su sudjelovale u vršnjačkom sukobu ili nasilnom ponašanju (učenik, učitelj/nastavnik ili drugi uposlenik škole) neposredno nakon događaja te obrazac predaju stručnom suradniku ili ravnatelju škole. Obrazac je sastavni dio Evidencije o vršnjačkim sukobima i nasilju u školi škole koji sadržava:

1. datum
2. mjesto i vrijeme događaja
3. sudionike događaja
4. opis događaja
5. uzroke događaja
6. poduzete mjere i mišljenje o njima
7. prijedlog za rješavanje nastalog problema
8. potpis sudionika
9. potpis stručnog suradnika.

O b r a z l o ž e n j e Pravilnika o postupanje škole u slučaju nasilja

Zakonski temelj za donošenje Pravilnika o postupanju škole u slučaju nasilja (u daljnjem tekstu: Pravilnik) je članak 3a. stavak 2. Zakona o osnovnom školstvu („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 12/19-prečišćeni tekst, 18/21, 11/22, 14/22, 7/23, 7/24) i članak 4a. stavak 2. Zakona o srednjem školstvu („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 12/19-prečišćeni tekst, 18/21, 11/22, 7/24).

Razlog za donošenje Pravilnika polazi od činjenice kako je prevencija, otkrivanje i suzbijanje nasilja među djecom i mladima (u daljnjem tekstu: učenici) od općeg društvenog interesa, a prihvaćajući obaveze iz članka 19. Konvencije o pravima djeteta, koje glase: „Države ugovornice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se dijete zaštitilo od svih oblika fizičkog i mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući seksualno zlostavljanje dok je na brizi roditelja, zakonskih staratelja ili bilo koje druge osobe koja brine o djetetu“.

Pravilnik je ključni korak prema stvaranju sigurnijeg i zdravijeg okruženja za učenike i sve uposlenike osnovnih i srednjih škola. Cilj je osigurati sustavnu, dosljednu i efikasnu reakciju na nasilje s naglaskom na prevenciju, zaštitu, edukaciju i suradnju sa širim društvenom zajednicom. Na taj način osnovne i srednje škole postaju aktivni čimbenici u borbi protiv nasilja, što doprinosi općem poboljšanju obrazovnog sustava.

U Orašju, prosinca 2024. godine